

ARBETSMARKNADSLÄGET I HANDELN HÖSTEN 2022

Handelsföretagen uppger att försäljningen viker och hushållen ser negativt på sin ekonomi. Det skulle kunna betyda att lågkonjunkturen hösten 2022 har nått handeln. Men statistiken visar tvärtom på en fortsatt stark arbetsmarknad: antalet anställda ökar, arbetslösheten minskar och företagen har svårt att rekrytera personal.

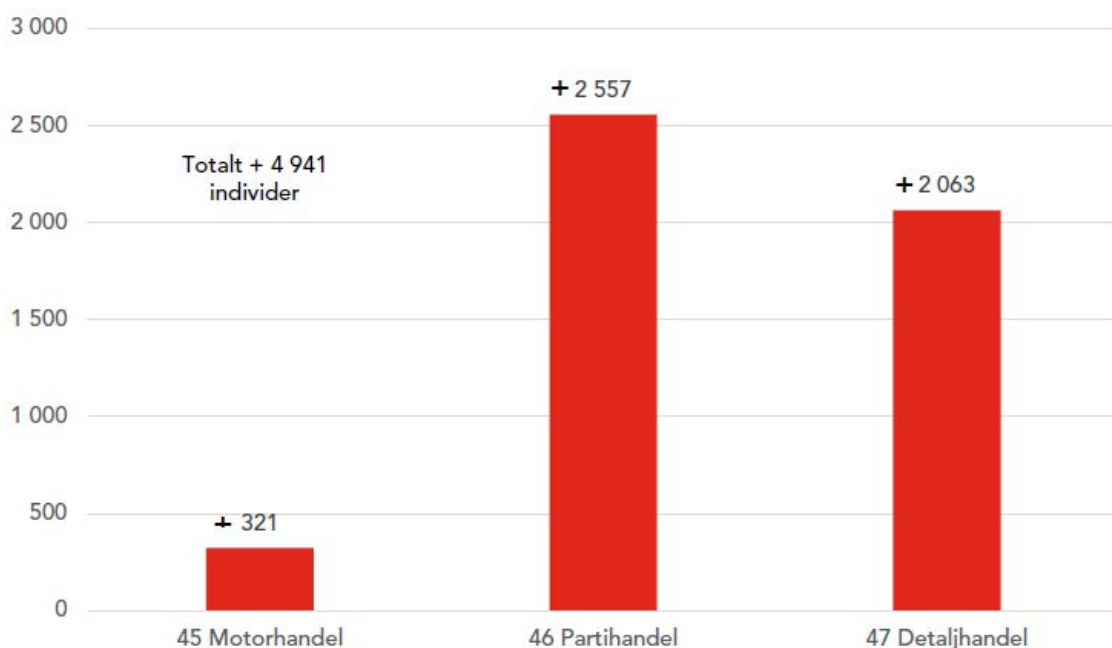
Handeln är den största branschen i svenskt näringsliv, med drygt 600 000 anställda. Det är viktigt att ta reda på hur konjunkturen påverkar dem och de företag de jobbar i. Enligt Konjunkturinstitutet, KI, uppger handelsföretagen under hösten 2022 en minskad försäljning och hushållen ser

negativt på sin ekonomi. Syftet med faktabladet Arbetsmarknadsläget i handeln hösten 2022 är att undersöka om det verkligen är lågkonjunktur i branschen utifrån statistik som bland annat rör sysselsättning, arbetslöshet, lediga jobb och konkurser

Sysselsättning och arbetslöshet

Under tredje kvartalet 2022 ökade antalet anställda med nästan 5 000 individer, jämfört med samma period förra året. Störst var ökningen av anställda i lager och e-handel. Samma utveckling visar statistiken från a-kassan. Antalet öppet arbetslösa var lägre i år än förra året samma period. Detsamma gäller antalet deltidsarbetslösa. Detta gäller även oktober

Förändring av antal anställda i handeln
Kvartal 3 2022 i jämförelse med motsvarande 2021

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik

månad i kvartal fyra, så långt det finns statistik när denna undersökning görs.

Svårt att rekrytera till lediga jobb

Antalet lediga jobb i handeln har ökat sedan 2010-talet. Dessförinnan låg antalet på mellan 4 000 och 8 000 jobb per år. Från 2010-talet ökade antalet till cirka 14 000 lediga jobb, men sjönk under coronapandemin ner mot det tidigare genomsnittet på 6 000 lediga jobb. Under 2021 och 2022 ökade antalet lediga jobb sedan kraftigt och låg under tredje kvartalet 2022 åter på en historiskt hög nivå om cirka 15 000 obesatta tjänster.

Varsel om uppsägningar och konkurser

Antalet varsel och konkurser kan ge en bild av läget för arbetsmarknaden i en bransch. När konjunkturen är normal är det mellan 60-80 företag, mest små, som går i konkurs varje månad och runt 200 anställda berörs. Pandemiåret 2020 ökade antalet konkurser rejält, för att sedan sjunka till historiskt låga nivåer. Under tredje kvartalet ökade antalet något, men bara till det som var normalt före pandemin, cirka 50 företag i månaden.

Även antalet varsel om uppsägningar kan ge en bild av arbetsmarknadsläget i en bransch, men de kan även bero på strukturomvandling. Företag som tror att de kan behöva säga upp personal måste förvarna om det till arbetsförmedling och fackförbund, oavsett om det beror på att verksamheten ska flytta eller att

företaget går i konkurs. Majoriteten varsel leder dock varken till uppsägningar eller arbetslöshet och av alla varslade individer är cirka 15-25 procent inskrivna som arbetslösa på arbetsförmedlingen sex månader efter varslat.

Antalet varsel i handeln ökade under pandemin, men sjönk kraftigt därefter. Den måttliga ökning som syns under 2022 beror dels på att lager flyttat från södra till norra Stockholm, samt att H&M, som är ett mycket lönsamt företag, har varslat anställda i butiker. Ett annat större varsel under hösten gällde klädkedjan Indiska, som delvis kommer att drivas vidare.

Avslutande diskussion

Av statistiken att döma har lågkonjunkturen hösten 2022 inte gett något utslag på arbetsmarknadsläget i handeln. Varken varsel eller konkurser ser ut att leda till några större försämringar av läget. Antalet anställda har fortsatt att öka, arbetslösheten i branschen är lägre än för ett år sedan – sammantaget tyder statistiken på att arbetsmarknaden är fortsatt stark.

Faran framöver gäller hur räntehöjningar och stram finanspolitik ska påverka konjunkturen. Det är sådant som kan leda till minskad efterfrågan och en försvagning av hela den svenska ekonomin, inklusive handelsbranschen.

